

Acte d'homenatge a Càstor Pérez

MEMÒRIA D'ACTIVITATS

ANY 2021

QUI SOM?

Patronat de la Fundació Ernest Morató

PRESIDENT: Enric Frigola Viñas

PRESIDENT HONORÍFIC: Josep Piferrer Puig (Alcalde de Palafrugell)

SECRETÀRIA: Catalina Piera Fina

TRESORERA: Pilar Heranz Sánchez

Patrons vocals

- Carles Alsius Juriol
- Joan Albert Argerich
- Lluís Armengol Tauran
- Núria Berengueras Costa
- Joan Brugués Casademont
- Gerard Carrión Puig
- Pere Domènech Santos
- Indira Ferrer-Morató
- Joan Carles Forrellat Armengol
- Tona Gafarot
- Jordi Grau i Segarra
- Antoni Mas Bou
- Francis Príncip
- Josep Salvatella Mallart
- Francesc Sánchez Carcassés
- Ramon Soto Reverté.
- Francesc Vaqué Táboas.
- Joan Vigas Bonany. (En representació de l'Ajuntament de Palafrugell)

Coordinació i gestió

Jordi Turró Anguila

QUÈ FEM?

- Documentem i fomentem la recerca de l'havanera i promovem tot tipus d'iniciatives culturals per dignificar aquest gènere musical.
- Gestionem un centre de documentació sobre l'havanera, el cant de taverna i la cançó marinera. Conservem i descrivim tot tipus fons documentals sobre aquesta música per posar-la a l'abast de tota la societat.
- Assesorem i atenem consultes d'investigadors, estudiants i mitjans de comunicació.
- Participem en jornades, simposis i congressos que fomenten l'estudi de la música popular catalana.
- Promovem i donem suport a iniciatives encaminades a difondre i ampliar els coneixements sobre les havaneres, la cançó marinera i la cançó de taverna.
- Col·laborem en activitats en els àmbits educatius i culturals que contribueixen a divulgar el patrimoni de l'havanera a Catalunya.

Ens podeu trobar a:

Plaça de l'Església, 8, 1r pis (Can Rosés) 17200 – Palafrugell (GIRONA)
T.972611514
funda@fundacioem.com / www.fundacioem.com

Horari d'administració i atenció al públic

Dilluns de 9.00h a 12.30 i de 15.00h a 18.00h
Dimecres i divendres de 9.00h a 12.30h

01. DESCRIPCIÓ DE LES ACTIVITATS DESENVOLUPADES

NOM DE L'ACTIVITAT: IV CICLE D'ACTIVITATS

LLOCS: Biblioteca de Palafrugell i Calella de Palafrugell

ALTRES INSTITUCIONS ORGANITZADORES: Biblioteca de Palafrugell i Associació de Veïns i Amics de Calella

DATES: Del 21 maig a l'1 de novembre

DESCRIPCIÓ: Cicle de conferències, audicions, taules rodones i presentacions de llibres ja força consolidat que té com a objectiu difondre l'havanera i la resta de gèneres relacionats amb el cant de taverna i la cançó marinera i commemorar les efemèrides de compositors, intèrprets, músics i personatges en general que han contribuït a prestigiar i dignificar aquest gènere musical.

Relació d'activitats (2021)

Divendres, 21 de maig

Hora: 19.00h

Lloc: Pati de la Biblioteca de Palafrugell

Taula rodona a l'entorn dels llibres *Havaneres del segle XIX a Catalunya*, de Miquel Peralba i *La música entre Cuba i Catalunya*, d'Arsenio Rodríguez Quintana.

Actuació musical i interpretació d'havaneres del segle XIX, a càrrec d'Indira Ferrer-Morató, soprano, i Lluís Bofill, guitarrista.

Nombre de participants: 40 (Aforament màxim permès)

Diumenge, 20 de juny

Hora: De 10.00h a 13.30

Lloc: Plaça Nova (Palafrugell)

Celebració del Dia de la Música. Mostra, venda i signatura de discografia de grups d'havaneres

Nombre de participants: Assistència de 150 persones aproximadament

Divendres, 2 de juliol

Hora: 19.00h

Lloc: Hotel Alga (Avinguda Joan Pericot Garcia, 55 - Calella de Palafrugell)

Taula rodona: *Carles Sentís i les havaneres de Calella de Palafrugell*. Amb la participació de: David Sentís, Carles Alsius, Lluís Medir i Joan Vigas. Modera: Enric Frigola

Nombre de participants: 52

Divendres, 23 de juliol

Hora: 19.00h.

Lloc: Pati de la Biblioteca de Palafrugell.

Projecció del documental *La Paloma*, de la directora Sigrid Faltin.

Nombre de participants: 35

Dilluns, 1 de novembre

Hora: 12.00h

Lloc: Calella de Palafrugell (Plaça del Port Bo - Terrassa de can Batlle)

Inauguració de la placa dedicada al compositor, intèrpret i investigador de l'havanera Càstor Pérez Diz.

Actuació musical de la seva filla, la cantant **Sílvia Pérez Cruz** i dels grups **l'Empordanet, Neus Mar, Port Bo i Arjau**

Nombre de participants: 200 aproximadament

© Foto Paco Dalmau

NOM DE L'ACTIVITAT: PREMIS 2 PER 4

LLOC: Cantada d'Havaneres de l'Escala (5 d'agost) i Festival Firamar (Sant Pol de Mar, 21 d'agost)

DESCRIPCIÓ:

Premis 2x4 a l'Associació Cultural Penya Xíndries i al programa radiofònic Sons a cau d'orella

Instaurats l'any 2007, els Premis 2 per 4 reconeixen la tasca que fan músics, compositors, cantants, grups, institucions i empreses en favor de l'havanera, ja sigui en el camp de la investigació, la divulgació, la composició o la interpretació. L'any 2020, en la seva catorzena edició, el Patronat de la Fundació va decidir atorgar aquests guardons al programa radiofònic **Sons a cau d'orella**, per la difusió de les havaneres, i a l'**Associació Cultural Penya Xíndries**, per l'organització del Festival Firamar i del Concurs de Composició d'Havaneres Josep Bastons.

Dirigit per **Joan Brugués Casademont**, el programa radiofònic *Sons a cau d'orella*, produït per ràdio l'Escala, ha destacat per l'èxit i la bona acollida que ha tingut entre els oients. El programa ha assolit una difusió de les havaneres notable gràcies a l'ampli ventall d'emissores de ràdio catalanes on es pot escolar. *Sons a cau d'orella* s'escolta a una seixantena d'emissores catalanes a través de la xarxa de comunicació local. L'**Associació Cultural Penya Xíndries** organitza des de l'any 2003 el **Festival Firamar** a Sant Pol de Mar, on se celebra un Festival d'Havaneres, amb la participació de grups i solistes de qualitat contrastada. L'èxit en l'organització del Festival es complementa amb l'encertada aposta pel foment de la composició de les havaneres amb l'organització, des de l'any 2009, del **Concurs de Composició d'Havaneres Josep Bastons**.

NOM DE L'ACTIVITAT: PROJECTE DE RECERCA "ABANS DE CARMEN. LES PRIMERES HAVANERES A CATALUNYA

DATES: De l'1 de juliol de 2020 al 31 d'agost de 2021

DESCRIPCIÓ:

Dins dels actes del 25è aniversari, l'any 2020 la Fundació va encarregar una recerca sobre l'havanera a la Catalunya del segle XIX. *Abans de Carmen. Les primeres havaneres a Catalunya* és el títol del projecte elaborat pels musicòlegs i professors de l'Escola Superior de Música de Catalunya (ESMUC) **Anna Costal, Joaquim Rabaseda i Joan Gay**. El projecte abordarà una de les etapes més desconegudes de l'evolució del gènere: des de l'aparició de les primeres havaneres a Catalunya, a mitjan del segle XIX, fins a l'estrena de l'òpera Carmen de Bizet el 1881 al Teatre Líric de Barcelona.

Durant la recerca, que s'allargarà fins a finals de l'any 2021, els autors es dedicaran al buidatge dels principals arxius i biblioteques de Catalunya, on hi ha desenes de partitures que poden donar resposta a alguns dels interrogants que es plantegen, com ara en quin moment i de quina manera els principals compositors catalans, com Josep Anselm Clavé, Nicolau Guanyabens, Jaume Biscarri o Pep Ventura, entre molts d'altres, van començar a explorar aquesta música cubana. Està previst que, un cop finalitzada la investigació, es publiquin un llibre i probablement un disc.

La signatura del contracte de recerca entre el president de la Fundació Enric Frigola i els tres autors va tenir lloc el 26 de juny.

NOM DE L'ACTIVITAT: CANTADETA D'HAVANERES

DATES: De l'1 de setembre de 2021 al 7 de maig de 2022

DESCRIPCIÓ:

Activitat educativa gratuïta que s'ofereix als centres de primària de la província de Girona (Cicle Superior) per apropar l'havanera a l'escola. En aquesta primera edició hi participen un total de **7 escoles i 300 alumnes**.

El projecte de la Cantadeta d'havaneres va néixer l'any 2018 des de l'àrea de Música de l'escola Pi Verd de Palafrugell. L'Ajuntament de Palafrugell conjuntament amb la Fundació van acordar oferir el projecte al conjunt de centres educatius de la província de Girona l'any 2019 i aquest curs s'ha ofert per primera vegada a les escoles de la demarcació després de rebre el suport de la Diputació de Girona, el Departament d'Educació i de l'Auditori de Girona.

Al llarg del curs escolar l'especialista de música de cada centre treballa un total de vuit havaneres. L'activitat permet donar a conèixer el gènere a l'alumnat i les mateixes lletres de les cançons, a través d'un diàleg amb dos actors i l'acompanyament d'un grup d'havaneres, que es realitza el dia de l'estrena de la cantadeta. L'estrena de la I Cantadeta d'Havaneres tindrà lloc dissabte **14 de maig de 2022 a l'Auditori de Girona**, amb la participació de tots els alumnes inscrits en aquesta edició. La direcció artística va a càrrec d'**Elisabet Mestre**, mestra especialista de música de l'Escola Pi Verd. Els músics que acompanyaran els alumnes el dia de l'estrena són en **Lluís Bofill, en Xavier Jonama i Pep Nadal** (grup Port Bo) i els dos actors que hi participen, en **Carles Casanovas i en Marc Torres**. La cantadeta d'havaneres es va posar en marxa el 4 de novembre amb la presentació a Girona i la primera sessió de formació per als docents.

02. ALTRES ACTIVITATS

-Gestió del Centre de documentació. Gestió dels ingressos de documents i atenció de consultes. Assessorament personalitzat a investigadors, estudiants i mitjans de comunicació en la recerca d'informació. **Digitalització de partitures musicals**, accessibles al web www.fundacioem.com En l'actualitat es poden consultar més 800 partitures musicals digitalitzades.

-Edició d'un catàleg digital d'intèrprets d'havaneres. Edició en format digital d'un catàleg d'intèrprets d'havaneres de tot Catalunya. En el catàleg es faciliten les dades de contractació d'un total de 30 intèrprets i el material divers de promoció de cada intèrpret. El catàleg es facilita a través del web: www.fundacioem.com

-Publicació de les Cantades d'Havaneres de Catalunya (Maig- Setembre). Publicació setmanal de les cantades i concerts d'havaneres programats arreu de Catalunya amb informació detallada del grup o intèrpret participant i el lloc i l'hora del concert.

03. PARTICIPACIÓ I ASSISTÈNCIA EN CONGRESSOS, JORNADES I ACTES

-Participació del senyor Enric Frigola en el **VI Congrés de l'Havanera**, celebrat telemàticament el juliol de 2021, amb la ponència "Descobrint l'havanera mexicana a Catalunya"

-Assistència del Sr. Enric Frigola a la **Cantada d'Havaneres de Calella de Palafrugell** (3 de juliol).

-Assistència del Sr. Enric Frigola a la **Cantada d'Havaneres i Boleros de Sant Antoni de Calonge** (17 de juliol).

-Assistència del Sr. Enric Frigola i Jordi Turró a la **Cantada d'havaneres de l'Escala** (5 d'agost)

-Participació del Sr. Enric Frigola en la presentació del llibre **Havaneres del segle XIX** de Miquel Peralba. (Sant Pol de Mar, 20 d'agost)

-Assistència del Sr. Enric Frigola al **Festival Firammar** (Sant Pol de Mar, 21 d'agost)

-Assistència del Sr. Enric Frigola en la primera edició de la **Cantada d'Havaneres de Calella** (28 d'agost)

-Participació del Sr. Jordi Turró a la taula rodona "Indians", **Fira d'Indians de Begur** (4 de setembre).

-Participació del Sr. Jordi Turró a la presentació del llibre "60 anys de **l'Associació de Veïns i Amics de Calella**" (Calella de Palafrugell, 10 de setembre).

04. INGRESSOS, CONSULTES I DIFUSIÓ DEL PATRIMONI DOCUMENTAL

Al llarg del 2021 s'han atès les següents consultes presencials o per correu electrònic

Partitures	8
Col·lecció d'imatges	5
Fonoteca	3
Altres documentació (cartells, programes, etc.)	5
TOTAL	21

S'han difós les partitures d'havaneres i cançó de taverna a través del web oficial de la Fundació. De gener a octubre de 2021 s'han comptabilitat un total de **8.276** descàrregues de partitures.

S'ha difós també els fons documentals personals dels compositors **José Luis Ortega Monasterio i Antònia Vilàs** a través dels Arxius en Línia de la Generalitat de Catalunya.

En relació als **ingressos de documents**, ha estat cedida la següent documentació:

Fotografies	383
Partitures	65
Llibres i revistes	10
Altre documentació (cartells, programes, etc.)	5
TOTAL	463

05. XARXES SOCIALS I WEB

S'ha actualitzat setmanalment la web de la Fundació Ernest Morató, especialment la secció del blog i les notícies, on s'han difós els actes organitzats per la Fundació, els grups amics de la Fundació i entitats afins.

En relació al web les principals estadístiques són:

Total de visites: 8.587

Total de pàgines vistes: 50.055

Temps mig d'estada al lloc web per cada visita: 3'57"

Total de clics a l'apartat de partitures: 20.068

Total de descàrregues de partitures en PDF: 8.276 (Abans de l'obertura de la botiga on line)

Partitures en PDF més descarregades: A cara o creu (92); A cau d'orella (81); El meu Avi (68); A la orilla de un palmar (68); El llop de mar (54)

Entre els mesos de maig i setembre s'ha actualitzat setmanalment la secció Cantada d'Havaneres on setmanalment, d'abril a octubre de 2021, s'ha publicat la relació de cantades d'havaneres d'arreu de Catalunya que han proporcionat els mateixos grups. En aquest període s'han difós un total de **305** cantades d'havaneres dels Països Catalans.

MEMÒRIA
Any: 2021

S'ha actualitzat també setmanalment el Facebook i Instagram de la Fundació, que actualment tenen **800 seguidors**.